

Datum
2012-10-01Dnr
2012-3629Ert datum
2012-05-24Ert dnr
Fö2012/845/SSK

Analysavdelningen
Enheten för trygg energiförsörjning
Tommy Wahlman
016-544 24 46
tommy.wahlman@energimyndigheten.se

Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående Betänkandet Internationellt stöd vid kriser (SOU 2012:29)

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker utredningens slutsatser och förslag till åtgärder.
- Det svenska krisberedskapssystemet har goda förutsättningar att ta emot internationellt stöd vid kriser. Det finns dock hinder som komplicerar administrationen och förlänger ledtiderna – något som i mesta möjliga mån bör undanröjas i förberedelseskedet.

Energimyndighetens ställningstagande

Den svenska energipolitiken, som syftar till konkurrenskraftig, miljövänlig och trygg energiförsörjning, har inneboende målkonflikter. Detta innebär att försörjningstryggheten i energisystemet hela tiden vägs mot kostnader och miljöaspekter – en önskad ökning av försörjningstryggheten kanske får stå tillbaka av hänsyn till kostnader och/eller hänsyn till miljön.

Ansvaret för en trygg energiförsörjning ligger på många olika aktörer. De aktörer som tillhandahåller energi har ett långtgående ansvar för att lösa de störningar som uppstår. Men det förutsätts också att energianvändarna själva tar ett stort ansvar för att kunna hantera de störningar/avbrott i energileveranser som uppstår eftersom ingen kan garantera en 100-procentig leveranssäkerhet.

Kompetensuppbyggnad bedöms inom energitrygghet, i likhet med betänkandet, vara den viktigaste åtgärden för att minimera hindren för Sverige att ta emot internationellt stöd vid en krissituation. Kompetensuppbyggnad där erfarenhetsöverföring, nationell såväl som internationell, har en central roll.

I och med att energisektorn präglas av avvägningen mellan energitrygghet, miljöhänsyn och konkurrenskraft så är det viktigt att centrala myndigheter kan stödja krisplaneringen utan att störa marknadsaktörernas förmåga att själva hantera uppkomna kriser, eller underminera ansvars-, likhets-, och närhetsprinciperna för energisektorn som helhet.

Specifika synpunkter

1. Samverkan och samarbete mellan aktörerna i krisberedskapssystemet är avgörande för möjligheterna att på bredden stärka och effektivisera det enskilda och det gemensamma krisberedskapsarbetet. Energimyndigheten vill här särskilt understryka att samverkansområdena är ett forum för dialog och samverkan, inte ett beslutande organ. Om MSB lägger allt för stora uppgifter direkt på samverkansområdena och samverkanskonferenserna, riskerar det att otydliggöra centrala myndigheters sektorsansvar, det gäller även vid kompetensutveckling för att ta emot internationellt stöd. (s 64 f. samt 118 ff.)
2. Energimyndigheten välkomnar en övning år 2014 med tonvikt på internationellt krisstöd och vill framhålla vikten av att öva med breda samhällsperspektiv och inte bara de klassiska momenten "skydd, undsättning och vård". (s 120 f.)
3. Energimyndigheten deltar bland annat inom OECDs energiorgan IEA för internationell energitrygghet – ett samarbete som har stor inverkan på nationell energikrisberedskap. Inom ramen för samarbetet analyseras bland annat läget i omvärlden av olika internationella nätverk av sakkunniga, fora som är av stor vikt för att förbygga att en krissituation uppstår i Sverige. Andra myndigheter har sannolikt liknande nätverk som inte tas upp i betänkandet. Därför är det viktigt att MSBs utbildningsinsatser och expertstödsinsatser sker i nära samverkan med berörda sektorsansvariga myndigheter. En samverkan för att nå hög kvalitet i krisberedskapsarbetet utan att påverka redan befintliga internationella samarbeten eller marknadsmekanismer i negativ riktning. (s 121 ff.)
4. Några perspektiv som Energimyndigheten saknar under *Del III – Rättsliga hinder och möjligheter vid internationellt stöd* är möjligheterna att i förväg analysera behovet av:
 - miljöprovning vid drift av tillfälliga anläggningsdelar, exempelvis vid drift av provisoriska utländska reservkraftverk
 - harmoniserande arbetsmiljöregler för utländsk personal som exempelvis genomför höghöjdsarbeten
 - särskilda behörighetskrav och standarder när det gäller exempelvis tillfälliga behörigheter för elinstallationer och reglering av driftsäkerhet

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Erik Brandsma. Därutöver har direktören för strategiska frågor Anneli Eriksson, avdelningscheferna Zofia Lublin, Mattias Eriksson, Anita Aspegren, Birgitta Palmberger och biträdande avdelningschefen Anne Norstedt, verksamhetsjuristen Jenny Johansson och enhetschefen Mikael Toll deltagit i den slutliga handläggningen. Föredragande har varit handläggaren Tommy Wahlman.

Erik-Brandsma

Tommy Wahlman